Ett Människoöde.

ROMAN AF HANS JOST.

(Svensk original).

(Forts. fr. föreg. nr.)

En egendomlig ifver hade kommit öfver hans tunga gestalt.

I hans ögon lyste en förtärande glöd, och han började demonstrera föremålet med snabba ord.

"Som herrskapet ser, är tuben försedd med galler i båda ändarna. Genom det ena förtunnas luften, genom det andra förtätas den, och tuben drifves fram genom luftens pressning. Upptill och nedtill finnas äfven två galler, af hvilka det undre förtätar luften, det andra förtunnar. Härigenom hållas tuben sväfvande i luften."

Han öppnade en lucka på föremålets sida och visade ett elektriskt batteri i dess inre.

Därefter tryckte han ned torrelementen i batteriets vätska, och tuben höjde sig, så att kedjan hängde slak. Samtidigt roterade tuben sakta rundt kring deras hufvuden, styrd af vingar, som voro fästade på ömse sidor och som han ställde i vinkel.

"Ja, detta är det verkliga luftskeppet", utbrast han, och hans röst skälfde af rörelse. "Det är det enda underverk, so mverkligen funnits här i världen, och jag är världens herre!"

Mafalda och hennes moder hade icke mycket förstått af deemonstrationen.

Den förra måste dock tro sina ögons vittnesbörd om att något sällsamt utspelats inför henne, och den senare hade en dunkel aning om, att det besynnerliga föremålet innesloto valören af en milliard, om för öfrigt allt stode rätt till, hvilket hon dock i sitt stilla sinne betvifladе.

Sidney Paterson, som däremot hade judens skarpsinne och för en gångs skull fann sitt sedvanliga "micket pra" en smula trivialt och olämpligt, frågade förundrad:

"Och drifkraften? Hvilken är den underbara process, som sönderdelar luftens beståndsdelar och håller er tub sväfvande?"

Mandergren svarade:

"Det är något mycket enkelt! Det är radium, utsatt för elektriska strömmar. Huru det tillgår, är min hemlighet! Men frågan är i alla fall löst, om den än ställer sig mycket dyrbar tillsvidare."

Han fortsatte:

"Redan mina experiment ha kostat mig en half million. Ett verkligt luftskepp, som kan bära tre a fyra personer, låter sig icke byggas under tre gånger denna summa. Men sedan är dess kraftkälla oförstörbar och dess tillvaro så godt som evig. Det kan när som hälst sväfva upp i rymden, det kan hålla sig uppe så länge som hälst, inga gränser finnas för höjden, dit fartyget kan nå, ingen begränsning för den fart, det kan taga. Allt beror blott på strömmens styrka, som luftskepparen efter behag manipulerar."

Mafalda inföll:

"Ni flyger till att bli världen härskare. Jag har det besvärligare — jag måste dansa mig till den ställning, min ärelystnad kräfver."

Hans röst hade fått en märkbar klang af lidelse, när han svarade:

"Ja, vi båda..."

Men sedan afbröt hon sig själf, som han icke funnit lämpligt att fortsätta sitt yttrande.

I stället mötte hans ögon hennes, och det låg i dem en passionerad fråga, som hennes kvinnliga instinkt genast fattade.

Förströdt hviskade hon:

"Ja, hvem vet... hvem vet...!"

Och hon log mot honom med sina svarta ögons stolta koketteri samt böjde sedan på axlarna, som om hon varit med om ett köpeaftal, där de båda parterna voro lika skarpsinniga och affärsmässiga och båda kunde känna sig jämställda, eftersom ingen blefve lurad.

De gingo tillbaka in i det första kontorsrummet.

Mandergren var feberhet och svettdroppar pärlade ned från hans panna. Åter skålade de, och Mafalda sade gäckande:

"Jag är för mycket kvinna för att känna mig tillfredsställd af att hasett något framtida löftesbringande, huru underbart det än är! Jag har mitt köns hela förkärlek för det reella och verkliga, och det förtretar mig, att ni icke hållit ert löfte att visa mig en verklig mördarkula."

Det hördes ett fnitter bakom dörrdraperiet mellan de båda rummen.

Det var Fiat, som smugit sig fram på tå för att lyssna, medan rosenskimret så småningom försvann från glastaket och ersattes af en grå och trist dager. Innan han, förskräckt af sin egen munterhet, ville smyga sig tillbaka till det hörn, där han brukade sofva, hade Mandergren rusat in bakom portiären och fattat honom i strupen.

"Du djäfvul", hväste han, "hvarför skrattar du? Vet du, hvad jag skall göra eller icke göra? Vågar du döma mig på förhand! Akta dig, akta dig!"

Fiat visste, att han allt som oftast fick dylika våldsamma anfall utan någon synbar anledning.

Men denna gång hade det kommit så hastigt, att han nästan föll på knä vid Mandergrens häftiga attack. Med svårighet lösgjorde han sig, pustande och flämtande, en astmatiker af de utsväfningar, som så länge härjat hans kropp.

Han svarade, medan han trotsigt såg Mandergren i ögonen:

"Nej, det är du, som skall akta dig! Det är du; hör du, att det är icke jag, men du! Är du icke rädd, att jag skall tala om för det sköna sällskapet därinne, att det är jag, som sätter ditt dumma luftskepp i rörelse med ett par fina stältrådar, medan du demonstrerar dess flygförmåga. Flygförmåga, haha — det har aldrig haft någon sådan och får nog häller aldrig!"

Mandergren tog ett steg tillbaka.

Hans röst hade sjunkit, hans händer hade förlorat sina musklers kraft och hängde slappa, när han svarade:

"Ah, nu är du orättvis, Fiat! Hör du, du är orättvis och menar icke hvad du säger! Har du icke själf varit den förste att erkänna mina teoriers riktighet och att allt skall bli verklighet, så fort vi ha det nödiga kapitalet. Det är ju bara en leksak, som jag har hängande där borta i taket, en leksak! En man, sådan som jag, måste leka ibland, eljes skulle han krossas af alla de tusen förfärliga svårigheterna rundt omkring honom. Hvad gör det, att jag gått händelserna några månader i förväg, att jag leker i dag hvad som är verklighet i morgon?"

Hans svada sinade icke, ej häller hans öfvertalningsförmåga. Han bad och han besvor.

"Jag är som flickan, som leker med dockor och en vacker dag blir gift och får verkliga barn att leka med. En man som jag kan göra hvad han vill! Hvad som hos andra skulle vara löjligt, är hos mig sällsamt och rörande! Fiat, du förstår icke mig, icke de bisarra utslag, krafterna i mitt inre måste taga!"

Medan Fiat stillatigande hörde på, hade Mandergren återvunnit sitt lugn.

Han gick åter in till sällskapet, som hört rösternas hviskning bakom draperiet, men icke förstått något af deras innebörd. Han smålog:

"Jag måste tukta den uslingen ibland. Eljes skulle han taga sig ton mot mig, när jag någon gång stör honom i hans sömn och druckna dvala."

De gingo tillsammans ut på gatan, där automobilen väntade.

Dagen hade nu brutit in med en kall dimma, som kom dem att rysa. Portarna till den angränsande byggnaden voro uppslagna och de sågo två karlar sysselsatta med att öfverspola likvagnen.

"Maledetto", utbrast Mafaldas moder och korsade sig skyndsamt som om hon förgätit sakramentens opålitlighet. "Ett nytt dåligt varsel!"

Vagnens silfverkors och lister af silfver glimmade dystert mot dess svarta tak och sidor. Vore vi nu en berättare af den gamla sorten, skulle vi slutat med att omtala de elaka drömmar, som plågade sällskapet efter dess hemkomst.

Vi göra dock icke så, ty sanningen är helt enkelt den, att Mafalda ögonblickligen efter det hon nått sitt hotell sjönk in i hvilans ljufva och fullkomliga intighet, utan en tanke på möjligheten att ha beskådat världens åttonde och största underverk.

Ur denna hvila uppsteg hon föryngrad och doftande af hälsa likt rosen, som öppnar sina blad, medan hennes moder sof ålderdomens oroliga sömn och verkligen drömde, sig frysa, utkommen som hon tyckte sig vara i ett våldsamt snöfall, hvars flingor bestodo af hvita checker med imponerande underskrifter och många nollor.

Hvad Mandergren beträffar, vände han åter till sitt hemliga ide.

Här somnade han på soffan, medan Fiat bakom förhänget hördes stamma kärvänliga ord till en flaska, som han kallade "mitt eget lilla luftskepp".

IV.

Mafaldas själ.

När Mandergren vaknade, hade han fullständigt återvunnit sin sinnesjämvikt och tycktes mest böjd att låta gårdagens obehagliga scen falla i glömska.

Han skilda alltid noga på personer, som ofrivilligt tillfogat honom en oförrätt, och sådana, som icke kunde gå in på hans fantastiska projekt och gjorde honom motstånd på grund af sin egen nyktra och fantasilösa uppfattning.

Mot de senare låg hatet i hans inre och malde, tills det slog ut i en förtärande låga, men mot de förra visade han en högsinnad vänlighet, som eljes var hans natur främmande och som han gärna ville räkna sig till godo vid den uppgörelse af sin själs pro och kontra, som han så ofta hade med sig själf och som alltid slutade på det enda viset, med den facit: att han vore en öfvermänniska, som droges ned med tusen osynliga och lömska trådar af den lumpna afunden och de trånga vyerna hos människorna i hans eget lilla obetydliga hemland.

Han gick in till Fiat, som ännu låg och sträckte sig på sin madrass och funderade på, hvilket af gifterna inom räckhåll skulle kunna vara lämpligast att hastigt skapa förmågan till nya libationer.

Mandergren stannade framför honom och började sedan gå fram och tillbaka öfver golfvet.

"Fiat", sade han, "har du tänkt på, huru kolossal den omgestaltning kommer att blifva, som min uppfinning skall medföra. Jag blir icke blott världens härskare, utan jag blir dess omdanare. Genom mig skall hela jordklotet skifta utseende."

Han fortsatte:

"Hvad arkitekterna skola hata mig, huru skola de icke ledsaga det odödliga namnet Mandergren med förbannelser. Med de legioner af luftskepp, som komma att korsa Atlanten och svärma öfver kontinenterna, blir St. Paulskyrkan en löjlighet, Eiffeltornet en kapital dumhet. Spiror och torn, kolonner och pyramider, de joniska pelarna och de runda kupolerna komma att försvinna. IV skola återgå till österländingarnas platta tak, nej, vi komma att göra ännu mera! Så lustigt, så lustigt — vi komma att likt våra första fäder bo i jordkulor, i underjordiska hus. Städerna komma att försvinna och dölja sig i bergen. En Attila blir jag, en förfulare, man aldrig skådat maken till ja, just en Attila. Äfven i mitt största verk mänger sig det onda."

Plötsligt ställde han sig framför Fiats läger och sade:

"Ibland tror jag, att jag är vansinnig! Jag skulle gärna vilja veta, om en människa kan känna på sig själf, att hon är tokig, om hon kan gripa i något positivt, något ovederläggligt, och säga: 'Nu, från och med i dag, är min hjärna omtöcknad, från och med i går är jag icke mera mig själf, utan de onda andarnas redskap'. Huru lyckligt, om man kunde skrika ut på torgen:

'Sen I icke, att jag icke mera är jag, utan en annan, en man, som jag icke känner, som styr mig, som leder mig, dit jag icke vill."

Han fortfor:

"Jag ämnar döpa mitt luftskepp till "Frihet".

"Mången gång tänker jag, att det skall bära friheten till hela världen — gränserna skola upphäfvas, folken smälta samman ifrån öster till väster. Kanske skall det en gång kunna fullkomnas så, att det öfvervinner klyftorna mellan vår egen och andra världar. Hvarför icke — det är ju samma krafter, som bära mitt luftskepp och hålla dessa världar i rörelse, radium och elektricitet. Radium ligger doldt allestädes — det genomväfver jordens massa som fina nerver. Elektriciteten kringsväfvar oss i väldiga strömmar, öfverallt i vårt solsystem."

"Men hvarför," fortsatte han, "skall jag använda mitt luftskepp i det godas tjänst? Ha människorna visat sig goda mot mig? Aldrig. Jag kan aptera mitt luftskepp till ett förfärligt krigsredskap. Med tio af dem kan jag ödelägga ett helt land, ja, ofta har jag funderat på, att jag skulle successivt fara nedåt från norr mot söder, spridande förödelse öfver mitt hemland. Jag skulle jämna alla hus och bygnader, pag skulle göra det så lågt, att det riktigt motsvarade de låga tankarna, de futtiga motiven hos dess invånare. Hvilken fruktansvärd hämnd skulle det icke blifva, men huru härligt! Ack, hade jag makten!"

Han hade åter hetsat upp sig till raseri.

"Ingen vet jag, som jag skulle vilja skona. Ingen, platt ingen! Icke en tår skulle jag fälla, jag skulle vara den okänsliga och obönhörliga försynens okänsliga redskap, och mitt hjärta skulle svälla af stolthet öfver det gräsliga, jag åstadkommit. Gud måste vara stolt, hans enda förnimmelse måste vara stolthet, stolthet öfver att kunna vara en så fulländad tuktomästare. Jag vill vara stolt och fullkomlig som Gud och straffa mänskligheten lika mästerligt som han."

Han vände sig plötsligt till Fiat:

"Tror du på någon Gud, Fiat?" sade han.

Då han icke fick något svar, återtog han:

"Jag gör det! Jag ber ofta till Gud, men jag förbannar honom ofta. Jag finner det underligt, att han icke ser till mitt hjärta, mitt hjärta, och förstår, att i dess virrvarr af krafter finnes så mycket motstridande, att han förvisso icke borde förfölja mig, utan gifva mig framgång i mina företag. Men jag tror mig ha funnit gåtans lösning. Antingen bör man vara underbart god eller underbart dålig, i hvarje fall är man Guds jämlike, som hän därefter gynnar med lyckan."

Han gjorde en fråga.

"Anser du mig icke god, Fiat? Jo, jag vet, att du gör det! Ja, jag har verkligen varit mycket god — mot de fattiga, mot djuren, mot mitt fädernesland, som drifvit mig ut till större vyer och klarare luft. Men när mitt luftskepp är färdigt, skall jag blifva den störste af alla människohatare näst Gud. Då, Fiat, får du icke öppna din mun, icke säga ett knyst eller protestera. Du skall få sofva hela dagen på din madrass och döfva dig med sprit i oändlighet, ty du blir onödig. En gud och hans jämlike behöfva intet samvete."

Åter arbetade han upp sig till ett ursinnigt raseri.

"Men ve dig, om du vågar protestera. Då skall jag slita sönder dig med mina egna fingrar, jag skall rifva i dina inälfvor. Vet du, hvad det vill säga att rifvas i inälfvorna? Jag vet det, det är alldeles förfärligt, hälst när det är onda makter, som rifva. Eller också skulle jag föra upp dig i rymden i mitt luftskepp och störta dig i hafvet, där du kunde ligga i evighet, utan att någon, icke ens jag själf, kände platsen för din graf."

Han bytte hastigt om samtalsämne, såsom han brukade göra med sina flyende tankar.

"Lyckans problem är vanskligt att lösa. För att lycklig måste man va lösa. För att vara lycklig måste man vara härskare eller slaf, men ingenting däremellan. I mitt hemland har jag alltid motsatt mig arbetarerörelsen. Den skapar missnöjda och olyckliga. Men den fattige, som aldrig lefvat annat än i fattigdom, har inga begär. Det har icke häller millionären, som vet, att han kan tillfredsställa dem alla. Att påstå motsatsen är sentimentalt nonsens."

Åter irrade hans tankar in på det stora projektet.

"Endast de rika skola kunna bygga luftskepp af min modell. I dem skola de ha ett verktyg att drifva trälarna tillbaka, hålla dem i schack, förgöra dem, om de så vilja. Det är intelligensernas och öfvermänniskornas frihet, jag för in, och om jag en gång själf får bevittna denna tingens nya ordning, skall jag le i min gränslösa godhet och elakhet."

Fiat ryste förfärad tillbaka.

"Hvilken ond ande är det, som besatt dig," utbrast han. "Finnes det då ingenting i världen, som du alskar?"

"Ingenting."

"Icke ens din egen dotter?"

"Nej, icke ens min egen dotter! Mången gång har det roat mig att söka efter ting, som jag kunde älska. Ibland tyckte jag mig ha funnit sådana, men när jag betraktade dem, gåfvo de mig så plågsamma minnen, att jag måste förkasta erinringen. Äh, Fiat, det finnes ingenting så förfärligt som att ha en osviklig hågkomst. Ända från min tidigaste barndom står allt ristadt för mig som i klippan, och ibland förvandlas klippan till brinnande eldbokstäfver."

"Men dylikt är ju bra likt ånger eller en känsla af egen syndfullhet."

"Om det dröjde länge, ja. Men hos mig kommer det som en blixt — af någon obetydlig och löjlig anledning för det mesta, och förgår som en blixt för att blott lämna mig i ännu djupare mörker än förut."

"Hvad kallar du det själf?"

"Ett ögonblicks sjuklig känslofullhet, en liten blemma, som slår upp på en okänslig hud och genast åter försvinner. Min själ är ett dylikt skinn, och jag vet, att det är de, som gjort det."

Han sträckte ut handen och pekade mot fjärran, medan han på nytt redogjorde för de verkliga och förmenta oförrätter, han lidit ända från sin barndom från kamraters, lärares och affärsvänners sida.

Misstänksamhetens och förföljelserädslans frö hade nu grott i hans inre, och när han lämnade Fiat, satt denne länge undrande öfver hvad som komma skulle. Fiat var för indifferent och för viljelös att kunna åstadkomma någon afvikning i händelsernas gång, och han slog sig åter till ro, sedan en klunk ur flaskan så uppfriskat hans hjärna, att han dunkelt erinrade sig en af sin barndoms psalmverser:

Ondskan till det målet leder,
där dess bölja stanna skall.

Många dagar förgingo.

Den oro, som Fiat till äfventyrs kände, försvann fullständigt, ty Mandergren visade sig behärskad och tystlåten.

Hans sinnen tycktes ha lättats från den ständiga oron och han kunde till och med dröja i timtal på något af kontoren, hvilket eljes brukade vara honom omöjligt med hans oroliga och jäktande väsen.

Emellertid arbetade krafterna våldsamt i hans inre, och Fiat märkte icke den enorma slughet och det gränslösa tålamod, med hvilka han förberedde sina planer, förrän det var för sent.

Ett beslut hade mognat hos honom så småningom, och han vidtog nu förberedelserna till dess utförande.

För Fiat var det ett lugnande tecken, att han plötsligt började visa Maria ett intresse, som eljest sedan länge varit försvunnet.

En afton tog han henne med sig till teatern för att se på "Drottningarnas patience". Han utpekade de förnämsta dansöserna och redogjorde för deras karriär, så vidt han hade sig dem bekanta. Han skämtade öfver spanporskans fylliga axlar och öfver danskans blonda spädhet, som han kallade barnslig.

När Mafalda visade sig, uttryckte han sig i berömmande ordalag öfver hennes skönhet, men kritiserade dock hennes gestalt och dans. Det hade ju påståtts, att en ryss gifvit $200,000 francs för att få lefva tillsammans med henne tjugofyra timmar. Han hade nog blifvit lurad på konfekten, och Mandergren skulle gärna velat se hans besvikna min, när han tagit sitt afsked.

Ljusen och glittret och de storartade massverkningarna fängslade Maria.

Hennes blåa ögon hade vidgats och hennes näsborrar skälfde — det var så ytterligt länge sedan hon varit ute på en dylik förströelse.

Allt emellanåt tittade han förstulet på henne, och ett egendomligt leende lekte på hans läppar, när han såg hennes glänsande och förtjusta blickar, hennes intresse, hennes lefvande in i det skådespel, som upprullades för hennes ögon. Hon var idel ögon och öra, edt var, som om hon fruktat, att patiencen skulle gå sönder eller ett feltag komma med i danserna.

— Dock — ögonblickets glädje kunde icke dölja hennes ansiktes blekhet och de fåror, många tunga dagar ristat på hennes panna, eller de insjunkna kinderna. Men intet af allt detta appellerade numera till honom, det saknade fullständigt förmågan att väcka en skymt af medlidande i hans inre.

Tvärtom blef han nästan ond öfver, att hon var så blek och förtryckt, en sådan liten eländig, arm och blodfattig människovarelse, att han mycket väl skulle kunnat bryta ut i hårda ord och förebråelser, i fullständigt raseri, om han icke suttit i denna stora teatersalong, midt ibland alla dessa främmande människor.

I tankarna gjorde han en jämförelse mellan den ståtliga, underbara Mafalda, som han så grymt kritiserat, och sin hustru.

Hvad han föraktade Maria och hatade henne, nej, det var hvarken förakt eller hat, utan en tom och mörk likgiltighet utan gränser. Men hon retade upp honom med sin skygghet och försagdhet, och det vore helt och hållet hennes eget fel, om det blefve en katastrof. Samlifvet med henne var outhärdligt.

Efter föreställningens slut superade de ute.

Han valde Savoy, ty det roade honom att föra jämförelsen till slut, och han tog ett bord i matsalen, från hvilket han kunde öfverblicka den plats, där han suttit förra gången.

För sina inre ögon såg han sig själf, Mafalda med en pälsboa öfver sina hvita skuldror, Mafaldas moder i skrikande hjärta färger som en påfågel och den mörkhyade, smutsige Sidney Paterson. Under supén satt han tyst och tankfull, och hans hustru vågade icke störa honom, utan tog för sig knapphändigt och ljudlöst af rätterna, ätande likt en förskrämd och darrande liten fågel.

Ödet hade bestämdt, att icke ens detta nöje skulle bli af oblandad art för den stackars Maria.

Hans nerver voro spända som fiolsträngar, och det behöfdes blott en ringa anledning för att fördämningen skulle brista och hans brutala natur komma till synes. Denna anledning gafs då en vaktmästare af oförsiktighet ko matt stöta till honom.

"Ni drummel", utbrast han och reste sig häftigt upp.

Han var mörkröd i ansiktet, och det såg ut som om han velat handgripligen tukta den skyldige.

Hans hustru sträckte handen afvärjande öfver bordet.

"Ack, Emil, snälle Emil, lugna dig, jag ber!"

Hon blickade sig förskrämd omkring i den stora salen, där allting annars gick så diskret tillväga och där uppträdet börjat väcka de närsittande gästernas uppmärksamhet.

Mandergren vände sig nu mot henne.

(Forts.)

FARM och HEM.

Användning af rester.

Potatispuré blandas med 1 a 2 hela ägg, några brynta spräcktärningar eller i smör rostade brödtärningar, gräddas i små formar, uppstjälpas och serveras till a ala daube, förlorade ägg o. s. v. Formarna måste vara väl smorda och brödade. Baktid ¾—1 timme.

•

Den bästa buljongen får man af en gammal höna, hvars hjärta och lefver, hackade med späck, begagnas till klimpar i soppan, men hvars kött inte är så särdeles njutbart. Rikligt tillsatt med späck ägnar det sig dock till frikadeller, som bli mera välsmakande än af annat kött.

•

Kokt hönskött passar äfven till sillsallat. Skinnet flås af, och detta går lätt för sig medan fågeln är varm. Särskild god blir sillsallaten med tillsats af kokt skinka. Här må äfven i förbigående nämnas några ord om, hvarpå det beror att så många människor ha svårt att tåla sillsallat. Orsaken är groft skuren sill, som icke blir tillräckligt söndertuggad. Låtér man sillen gå genom köttkvarnen, skadar detta icke sallatens utseende. Allt det öfriga måste emellertid skäras för hand, emedan sallaten i annat fall endast kommer att se ut som en gröt.

KÖKET.

Sockerrötter (Scorzona), 2 a 3 knippor skrapas väl och läggas i ättikblandat vatten, hopbindas sedan i små knippor, kokas och ätes som sparris.

Skarpsås till kokt, kall lax. Uti ¼ lb. smör vispas matsk. mjölk och laxsspadet påspädes. Därefter upphälles såsen att kallna, hvarpå fröres ättika och olja efter smak. Såsen bör arbetas mycket väl.

Enkelt vingele. Ett paket Moirets gelepulver, 3 matsk. socker, 1 pint kokande vatten, ¾ pint hvitt franskt vin. Gelepulvret stötes tillsammans med sockret och upplöses i det kokande vattnet. När allt är fullkomligt smält, tillsättes vinet, gelet hälles upp i geleskålen eller vattensköljd form och ställes ut att stelna.

Fylld hvitkål. Hvitkål, köttfärs, smör, grädde, salt, muskott, peppar. Ett stort putsadt hvitkålshufvud urhåfkas. Man skär ett lock på den sida stocken sitter och urholkar kålhufvudet så att bladlagret äro lika tjockt öfverallt. Man fyller nu urhålkningen med köttfärs — helst af hälften svinkött — sätter locket på och binder en servett om kålhufvudet, lägges därpå i gryta med kokande saltadt vatten och får koka omkring 2 timmar. Man kokar den utskurna kålen med detsamma och antingen stufvar den eller serverar jämte det andra. Vattnet måste stå öfver och när det bortkokar måste man påfylla mera kokande vatten. När hufvudet är kokt tages det upp, får afrinna, stjälpes på ett fat och serveras med smält smör, eller hvit sås, kryddad med salt muskott och hvit peppar.

UTSÄDESSPANNMÅLEN.

Bland de egenskaper, som fordras för att en utsädesvara skall kunna betecknas som fullgod, är en hög grobarhet den viktigaste. Denna egenskap underskattas dock tyvärr ännu på sina håll alltför mycket. Mången tror sig nämligen genom en större utsädesmängd kunna motverka låg grobarhet. Men ett dylikt förfaringssätt är oekonomiskt i dubbel mätto. 1:o blir utsädet dyrt och 2:o blir skörden ojämn och betydligt mindre än om fullgodt utsäde användts, ty ett utsäde med låg grobarhet ger också i de allra flästa fall upphof till svaga och redan från början undertryckta plantor. Ogräset tar lätt öfverhand och skörden blir dålig, hvarförutom man äfven riskerar att på detta sätt få jorden full med ogräs, som alltid tar tid och arbete att få bort igen.

Ju större, gröfde eller stridigare ett utsäde är, desto kraftigare grodd och desto mera upplagsnäring innehåller kornen eller fröna, till följd hvaraf äfven plantorna bli kraftigare och utvecklas hastigare samt komma att lida mindre af ogynnsamma förhållanden under groningen och i början af växttiden. Ett storkornigt utsäde är i synnerhet af betydelse för de lättare jordarna, på hvilka mylningen, för att utsädet skall få nödig fuktighet för groningen, måste göras djupare.

Vidare bör utsädet bestå af så likformiga korn eller frön som möjligt, ty ett olikformigt utsäde ger ett olikformigt plantbestånd och därför också en till mängd och beskaffenhet dålig skörd. Orsaken är lätt insedd. De små eller omogna fröna i ett olikformigt utsäde ge svaga och dåliga plantor, de stora och mogna däremot kraftiga och goda. Plantbeståndet kommer således att utgöra en blanding af svaga och kraftiga plantor. Under växttiden undertryckas de svaga allt mer och mer af de kraftiga, så att beståndet blir allt mera ojämnt och ej tillnärmelsevis så tätt, som det borde vara. När skördetiden kommer, mogna de från de stora frönа härstammande kraftiga plantorna i regeln förr än de andra, svagare plantorna. Det blir således ojämn mognad och dålig kvalitet, samtidigt som skörden väsentligt reduceras.

Härtill bör läggas, att utsädet måste vara af passande sort, d. v. s., ha goda och lämpliga sort egenskaper. För det andra skall det äfven ha goda bruksegenskaper så att det kan gifva upphof till att kraftigt och likartadt plantbestånd.

TÄNDERNES BEHANDLING.

Populärt fremstillet af
Dr. T. G. Moxnes, Winnipeg, Man.

Artikkel 12.

För vi gaar over til at tale om behandlingen av de unormale tandbid og tandstillinger, vil vi et øieblik gaa lidt nærmere ind paa de enkelte tänders forkerte gennembrud; det man oftest ser af den slags, er tilfældene, hvor en enkelt tand springer frem foran de andre eller ligger fuldständig oven paa de sidestillede tänder, eller ogsaa tilfældene, hvor en eller flere tänder enten danner tydeligt udtalt over- eller underbid, hvorimod de övrige tänder danner det normale bid. Disse tilfälde er meget lette at behandle uden altfor stor gene for patienten, og uden at de vil tage altfor lang tid, thi dette sidste er jo den største gene ved tandreguleringen, at den kräver megen tid og megen taalmodighed fra patientens side, for at resultatet skal blive tilfredsstillende. Tänder og tandstillinger reguleres ved hjälp kauschukganer, böjler, gummiringe, träpinde, metaltraad, silketraad, o. s. v. fr. og selvfölgeligt er det jo ikke altid lige behageligt under selve reguleringen at gaa med disse forskjellige genstande i munden, ligesom tänderne jo ogsaa vil blive en delömme, men jeg tror de fleste damer i et hvert tilfälde, hellere underkaster sig alle disse ubehageligheder, naar det kun kan forhöje deres skönhed, thi en ting er alle vist enige om, at kvinden gör alt for at bevare sin skönhed, hvis hun da er i besiddelse av en saadan. Men en ting maa slaas fast ikke alene for skönheden men först og fremmest for at faa den störst mulige nytte ud av sine tänder berettiger tandreguleringens store betydning indenfor tandlägevidenskaben. Naar man saa siger at en regulering varer lang tid, ja, saa er det paa en maade rigtigt, men det at dreje eller flytte en tand tager ikke lang tid, det er derimod det at holde tanden paa plads bagefter der tager tid. Men dette behöver patienten ikke at gaa hos tandlägen for, denne fästner tänderne saaledes, at de ikke kan flytte sig til nogen av siderne, ved hjälp af metaltraad og gummiringe, og med denne bandage gaar saa patienten saa lang tid det er nödvendigt, dette vil som regel tage 5 a 6 maaneder. En regulering kan selvfölgelig väre saa vanskelig at den kräver längere tid og behandling, men dette er dog som regel kun undtagelsestilfälde.

Svar til C. R. — Til rensning av tänderne bruges enten tandpulver eller tandpasta, der findes en mängde forskjellige av saadanne, saa det er en umulighet at anbefalde noget specielt.

Spörgsmaal sendes til 620½ Main Street, Winnipeg, Man.

Little Manitou Lake Home Health Treatment.
ETT CARLSBAD I EDERT HEM.
Låt oss omtala för eder de helande och betande egenskaperna i dessa mineraliserade krystaller, tagna från Lake Manitou. Om ni lider af **Reumatism, Hudsjukdomar, Astma eller Bronchiala Sjukdomar,** skrif genast, dröj icke. Befria eder själf från alla edra sjukdomar i edert eget hem. Eftersänd i dag vår fria broschyr och kristaller.
L. L. Manitou Co., 305 1st Ave., Watrous, Sask.

UNGA MÄN
som ha lust till att lära känna sig själfva, skulle skrifva efter ett exemplar af N. Rosenberg Co's berömda bok
"LIFVETS HEMLIGHETER"
Boken omhandlar **lifvets hemligheter, äktenskapet, många slags sjukdomar, hemliga synder,** deras följder, förebyggande och hur man kan bota sig själf i hemmet, o. s. v., och är i hög grad intressant. Sänden **fritt i förseglad omslag** till en hvar som på ett postkort eller i bref insänder sin adress till den välkända läkarefirman
N. ROSENBERG CO., 180 N. DEARBORN ST., CHICAGO, ILL., U. S. A.

Vi Garantera Säkert att Absolut Döda
VAGGGOHYRA och KAKERLACKOR.
Fackmän på rökningsområdet—intet arbetet för litet eller för stort.
THE VERMIN DESTROYING AND CHEMICAL CO.
Etableradt 1906.
A. W. Hartmann, Manager.
259 Pritchard Ave. Phone St. John 1240.
V D C Tillverkare af Rättdödare, Rättpasta, Kakerlackpulver, Ohyresdödare, Flugdödare, Desinficiering, Lusdödare, Maldödare. **V D C**
Efterfråga våra priser på dessa specialiteter.

FÖRSTA KLASS
ACCIDENS-TRYCK
utföres å SVENSKA CANADA TIDNINGENS TRYCKERI.

Vi önska fästa våra många vänners uppmärksamhet på, att vårt tryckeri blifvit kompletteradt med modärna och tidsenliga stilsorter och maskiner, hvarför vi kunna åtaga oss utförandet af all slags "Job Printing", ifrån det minsta til det största. Arbetet inom tryckeribranschen utföres af första klass "union"-män, hvilket garanterar för arbetets kvalité. Gör oss ett besök och öfvertyga eder själf.

325 Logan Ave.
Särskild uppmärksamhet fästes vid order från landsorten. Prisuppgifter lämnas beredvilligt och kostnadsfritt.
WINNIPEG - - MANITOBA